

Till:
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Diarienummer: Ku2016/00088/D

DemokratiAkademin remissvar på SOU 2016:5 Låt fler forma framtiden!

DemokratiAkademin välkomnar utredningen och instämmer i stort sett med alla förslag i utredningen. Vår bedömning är att förslagen kommer att skapa bättre förutsättningar för ett jämlikt inflytande i Sverige. Vi har valt att i detta remissvar bara lyfta fram ett par synpunkter vi har kopplat till två av dem.

Att utredningen har lagt fokus på jämlikt deltagande i demokratin, ungas inflytande och förutsättningar för demokratiskt inflytande ser vi som välbehövligt och mycket positivt. DemokratiAkademin möter såväl politiker, tjänstemän i kommuner, ideella organisationer och trossamfund, skolor och folkbildningsorganisationer i vårt arbete. Vi ser att många av utredningens förslag skulle möjliggöra ett tydligare fokus på en jämlik och hållbar demokrati, vilket vi ser mycket positivt på. Vi välkomnar särskilt de förslag som utredningen har tagit fram kopplat till ungas inflytande, försöksverksamhet med sänkt rösträttsålder och att öka kunskapen om demokrati och medborgerligt inflytande för elever i grundskolan.

1.2 förslag till lag 2017:000 om försöksverksamhet med sänkt rösträttsålder vid kommunala val och kommunala folkomröstningar

Kommentar: DemokratiAkademin välkomnar förslaget om försöksverksamhet med sänkt rösträttsålder då det kan leda till att fler inkluderas i demokratin. Demokratiakademin vill understryka vikten av att kommuner bygger upp ordentliga insatser för målgruppen i syfte att informera om försöksverksamheten samt skapa förutsättningar för unga att delta.

De kommuner som deltar i försöksverksamheten bör koppla en gedigen utvärdering till försöksverksamheten. En utvärdering av hur de insatser som gjorts för att informera unga och ge unga förutsättningar att delta har fungerat.

Vi ser en risk med att utvärderingen försöksverksamheten fokuserar på de unga väljarnas valdeltagande snarare än att använda försöksverksamheten för att förbereda en fungerande infrastruktur för information och inkludering av 16-18-åringarna i valen. En fråga som vi ställer oss är om ett resultat där 16-18 åringarna inte röstar i högre utsträckning än nuvarande förstagångsväljare därmed anses misslyckat. Valdeltagandet hos denna grupp bör ges samma vikt som hos andra väljargrupper. Rösträtt bör inte villkoras, därmed borde inte heller utvärderingen av försöksverksamheten på valdeltagandets storlek utan snarare på vilka insatser som har fungerat för att nå målgruppen.

demokratiakademin.se
info@demokratiakademin.se

5.5.4 insatser för ett ökat valdeltagande

Kommentar: Vi instämmer med utredningens bedömning om att insatser från det offentliga behövs för att uppnå ett högt och jämlikt valdeltagande. Vi ser dock att många insatser som görs idag för att öka valdeltagandet är bristfälliga. Dels är det vanligt förekommande att insatser sker under väldigt korta tidsperioder inför val och dels tar de sällan hänsyn till de utvärderingar och forskning som gjorts av insatserns påverkan på valdeltagandet. Med andra ord är vår uppfattning att det idag läggs en hel del resurser på insatser som i praktiken gör väldigt liten skillnad, eller på insatser som vi inte vet om de är relevanta eller inte då dess skillnad inte går att belägga.

Vi tror att det behövs en lättillgänglig kunskapssamling för kommuner och civilsamhället med goda exempel på insatser för ökat valdeltagande och vad utvärderingar och forskning visar fungerar och inte. Det finns allt för många brandutryckningsprojekt kopplat till insatser som görs för att öka valdeltagande, trots att det finns gedigen kunskap på området.

Anette Pettersson
Chef för DemokratiAkademin
2006-06-20